

САОПШТЕЊЕ

ПС10

број 009 – год. LXIII, 15.01.2013.

Статистика пословања предузећа

СРБ009 ПС10 150113

Квартално пословање привредних друштава у Републици Србији

III квартал 2012. године

– Претходни подаци –

Пословни приходи у нефинансијској пословној економији у Републици Србији у трећем кварталу 2012. године били су већи за 6,9% у односу на исти период претходне године. У поређењу са другим кварталом 2012. године, порасли су за 5,9%.

Пословни расходи у нефинансијској пословној економији у трећем кварталу 2012. године били су већи за 4,6% у односу на исти период претходне године. Уколико се упореде с другим кварталом 2012. године, њихов раст износи 4,8%.

Индекси пословних прихода и пословних расхода у нефинансијској пословној економији

Република Србија¹⁾

	III квартал 2012 / III квартал 2011	III квартал 2012 / II квартал 2012
Пословни приходи		
Укупно	106,9	105,9
Пољопривреда, шумарство и рибарство	96,5	140,4
Индустрија и грађевинарство ²⁾	107,2	105,8
Услуге	107,5	103,7
Трговина	110,6	104,3
Саобраћај и складиштење	105,7	106,4
Смештај и исхрана	126,5	105,8
Информисање и комуникације	105,9	107,9
Пословање некретнинама	90,0	112,5
Остале услуге ³⁾	90,5	92,3
Пословни расходи		
Укупно	104,6	104,8
Пољопривреда, шумарство и рибарство	102,1	133,8
Индустрија и грађевинарство ²⁾	102,6	103,1
Услуге	106,5	104,3
Трговина	111,6	105,6
Саобраћај и складиштење	101,7	105,7
Смештај и исхрана	126,4	104,0
Информисање и комуникације	102,0	109,0
Пословање некретнинама	72,5	106,4
Остале услуге ³⁾	81,2	89,8

¹⁾ Без података за АП Косово и Метохија

²⁾ Обухвата: рударство; прерађивачку индустрију; снабдевање електричном енергијом, гасом и паром; снабдевање водом и управљање отпадним водама и грађевинарство

³⁾ Обухвата: стручне, научне, иновационе и техничке делатности; административне и помоћне услужне делатности; образовање; здравствену и социјалну заштиту; уметност, забаву и рекреацију и остале услужне делатности

Методолошке напомене

Ово саопштење представља резултат редовног статистичког истраживања „Квартални структурни извештај о пословању привредних друштава“ – СБС-03 (резултати за 2007, 2008, 2009, 2010. и 2011. годину објављени су у едицији *Радни документи*, у свескама бр. 64, 68, 71, 76 и 79).

Од 2011. године подаци се објављују у складу са Законом и Уредбом о класификацији делатности („Службени гласник РС“, бр. 104/09 и 54/10). Прерачун података за раније периоде урађен је тзв. микроприступом, тј. додељивањем нове шифре делатности на нивоу већ изабране статистичке јединице и поновним оцењивањем. Ово треба имати у виду приликом коришћења публикованих индекса који за базу имају период пре 2011. године. Основне карактеристике прерачуна и прерачунате серије индекса укупних пословних прихода и пословних расхода по КД, за период 2008–2010, објављене су у едицији *Радни документи*, у свесци број 76, као и на веб-сајту Републичког завода за статистику (www.stat.gov.rs).

Истраживање се спроводи на узорку изабраних привредних друштава и других правних лица која производе и пружају услуге претежно за тржиште. По КД, нефинансијска пословна економија не обухвата секторе К (Финансијске делатности и делатност осигурања) и О (Државна управа и обавезно социјално осигурање). Иако по међународним стандардима нефинансијска пословна економија не обухвата ни секторе А (Пољопривреда, шумарство и рибарство), Р (Образовање), Q (Здравствена и социјална заштита), R (Уметност, забава и рекреација) и S (Остале услужне активности), у овом истраживању обухваћен је тржишни део ових сектора. Предузетници нису обухваћени.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Оквир за избор узорка формиран је на основу скупа пословних субјеката Статистичког пословног регистра (СПР). Стратификација јединица оквира за избор узорка извршена је према областима делатности, према броју запослених и према величини промета. Изабран је стратификован прост случајни узорак обима 2871, од којих је у реализованом узорку 2390 јединица (83%). За индекс трећи квартал 2012. у односу на трећи квартал 2011. оцена стандардне грешке³⁾ пословних прихода је 4,0, а пословних расхода 4,9. За индекс трећи квартал 2012. у односу на други квартал 2012. оцена стандардне грешке пословних прихода је 2,1, а пословних расхода 2,3.

Пословни субјекти су разврстани *према претежној делатности* (за извештајну јединицу у целини).

Основни извори података за попуњавање извештаја јесу *књиговодствена евиденција* привредних друштава (финансијско и погонско књиговодство) и остале евиденције (пореска, кадровска) и обрачуни.

Подаци су дати у текућим ценама.

Пословни приходи представљају вредносно (новчано) изражен резултат пословања пословног субјекта у одређеном периоду. Обухватају: приходе од продаје робе, производа и услуга; приходе од активирања учинака и робе; приходе од премија, субвенција, дотација, регреса и сл. и друге пословне приходе (приходе од закупнина, чланарина, тантијема и лиценцих накнада и остале пословне приходе). Исказани су без пореза на додату вредност.

Пословни расходи представљају вредносно (новчано) изражене трошкове пословања пословног субјекта у одређеном периоду. Обухватају: набавну вредност продате робе; трошкове материјала; трошкове зарада, накнада зарада и остале личне расходе и накнаде; трошкове производних услуга и нематеријалне трошкове, осим трошкова пореза и трошкова доприноса.

³⁾ Стандардна грешка је мера одступања оцене узорка од праве вредности и једнака је квадратном корену варијансе.